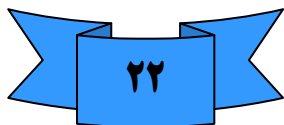

حسابهای استانی

آمارهای ارائه شده در این فصل شامل محصول ناخالص داخلی به قیمت بازار، ارزش افزوده و ستانده و مصرف واسطه بخشهای عمده اقتصادی می‌باشد. از سال ۱۳۷۹ تهیه حسابهای منطقه‌ای در استان یزد انجام شد.

تعاریف و مفاهیم به کار رفته در این فصل به شرح زیر است:

محصول ناخالص داخلی: محصول ناخالص داخلی برابر است با ارزش مجموع کالاها و خدماتی که در قلمرو داخلی کشور تولید می‌شود. به عبارت دیگر، محصول ناخالص داخلی معادل است با مجموع ارزش افزوده ایجاد شده توسط تولید کنندگان مقیم و غیر مقیم، در قلمرو داخلی کشور. محصول ناخالص داخلی، برای یک دوره زمانی معین (معمولاً یک سال تقویمی یا ملی) برآورد و ارائه می‌شود.

ستانده: ستانده هر واحد تولیدی، مجموع کالاها و خدماتی است که در آن واحد تولید می‌شود و برای استفاده در دسترس قرار می‌گیرد. سهمی از کالاها و خدمات که تا پایان دوره حسابداری به صورت ناتمام یا کار در جریان ساخت باقی مانده باشد جزو ستانده واحد به حساب می‌آید. کالاها و خدماتی که در یک واحد در دوره حسابداری معین تولید و در همان دوره در دیگر فرایندهای تولید آن واحد مصرف می‌شود جزو ستانده آن واحد منظور نمی‌شود. ستانده به سه دسته تقسیم می‌شود: ستانده بازاری، ستانده

همان طور که سیستم حسابهای ملی چارچوب حسابداری جامع و منسجمی برای تنظیم و ارائه داده‌های اقتصادی کشور به دست می‌دهد، حسابهای منطقه‌ای نیز همین چارچوب را در سطح مناطق عرضه می‌کند. تهیه و در دست داشتن چنین حسابهایی به مطالعه و شناخت برخی پتانسیل‌های موجود در مناطق مختلف کمک کرده و امکان هر نوع سیاست گذاری، تصمیم‌گیری اقتصادی و یا برنامه‌ریزی منطقه‌ای را ممکن می‌سازد. نقش شایان توجه این حسابها در برنامه‌ریزیهای منطقه‌ای به گونه‌ای است که تحقق اهداف این برنامه‌ریزیها بدون استفاده از یافته‌های مزبور امکان‌پذیر نیست.

با استفاده از این آمارها می‌توان مناطقی را که نیاز به حمایت دارند شناسایی کرده و میزان نابرابریها را اندازه‌گیری نمود.

ضمن این که مدیریت علمی و پیشرفته در هر سطح جغرافیایی نیازمند اطلاعات دقیق و مفصل است.

در تهیه حسابهای منطقه‌ای، تنظیم حساب تولید که اولین حساب و مهم‌ترین آنها می‌باشد به عنوان اولین هدف در نظر گرفته شده است. هدف کلی حساب تولید، محاسبه تولید ناخالص داخلی منطقه به منظور استفاده در برنامه‌ریزیهای اجتماعی و اقتصادی منطقه است.

تولید شده برای خود مصرفی نهایی و تشکیل سرمایه به حساب خود و سایر ستانده‌های غیر بازاری.

ارزش افزوده: ارزش افزوده، ارزش اضافی ایجاد شده در جریان تولید است. تفاوت بین ارزش ستانده و مصرف واسطه را در هر فعالیت اقتصادی را ارزش افزوده ناخالص می‌گویند. پس از کسر مصرف سرمایه ثابت ارزش افزوده ناخالص، ارزش افزوده خالص به دست می‌آید.

مصرف سرمایه ثابت: مصرف سرمایه ثابت، عبارت از کاهش ارزش جاری موجودی دارایی‌های ثابت است که در اثر از بین رفتن فیزیکی، از مد افتادگی عادی و حوادث معمولی در دارایی‌های تحت مالکیت و مورد استفاده یک تولید کننده در یک دوره حسابداری پدید می‌آید.

مالیات بر تولید و واردات: مالیات‌هایی هستند که بر کالاها و خدمات، در زمانی که تولید شده اند، فروخته شده‌اند یا به مصارف دیگری رسیده‌اند و با ازخارج وارد شده‌اند، تعلق می‌گیرد.

مالیات بر تولید و واردات، منطبق با واژه سنتی مالیات‌های «غیرمستقیم» است که در سیستم حساب های ملی سابق به کار برده می‌شد.

مالیات بر تولید و واردات به دو گروه جزئی‌تر تقسیم می‌شوند:

- مالیات بر محصول.

- سایر مالیات‌های بر تولید.

مالیات بر محصول: مالیات تعلق گرفته بر یک واحد کالا یا خدمت است که به صورت مبلغ مشخصی برای هر واحد مقدار کالا یا درصد مشخصی از قیمت یک واحد کالا یا خدمت مبادله شده تعیین می‌شود. انواع مالیات بر محصول به شرح زیر می‌باشد:

- مالیات از نوع مالیات ارزش افزوده (VAT): مالیات تعلق گرفته بر کالاها و خدمات است که در مراحل مختلف توسط بنگاه‌های اقتصادی اخذ می‌گردد ولی نهایتاً کل آن توسط خریدار نهایی پرداخت می‌شود.

لازم به ذکر است که این نوع مالیات در ایران مورد ندارد.

- مالیات و حقوق گمرکی بر واردات: عبارت از مالیات تعلق گرفته بر کالاهاست که هنگام عبور از مرزهای گمرکی یا مرزهای اقتصادی قابل پرداخت می‌باشد. این نوع مالیات همچنین شامل مالیات تعلق گرفته بر خدماتی است که توسط تولیدکنندگان غیر مقیم به واحدهای نهادی مقیم ارائه می‌شود.

- مالیات بر صادرات: مالیات تعلق گرفته بر کالاهایی است که از قلمرو اقتصادی خارج می‌شوند و هنگام خروج از مرز قابل پرداخت می‌شود.

این نوع مالیات همچنین شامل مالیات تعلق گرفته بر خدماتی است که به واحدهای غیرمقیم ارائه می‌شود. به طور کلی مالیات بر محصول، واردات و صادرات مالیات‌هایی هستند که بر کالاها و خدمات تعلق می‌گیرند و در اثر تولید، فروش، انتقال، کرایه کالا یا ارائه‌ی خدمت قابل پرداخت می‌شوند.

سایر مالیات‌های بر تولید: کلیه مالیات‌هایی را در بر می‌گیرد که یک بنگاه در نتیجه اشتغال به تولید (به غیر از مالیات بر محصول)، موظف به پرداخت آن است. این نوع مالیات، مالیات بر سود یا مالیات بر درآمدهای دریافت شده توسط بنگاه را در بر نمی‌گیرد و مالیاتی است که صرفنظر از سودهی تولید قابل پرداخت است، نظیر مالیات بر زمین، دارایی‌های ثابت و نیروی کار بکار گرفته شده در فرایند تولید یا فعالیت‌ها و مبادلات ویژه.

۱-۲۲- محصول ناخالص داخلی به قیمت بازار بر حسب ارزش افزوده در بخش های عمده اقتصادی (میلیارد ریال)

شرح	۱۳۷۹	۱۳۸۰	۱۳۸۱	۱۳۸۲
ارزش افزوده	۱۵۲۰۰/۳	۹۳۴۳/۰	۱۱۹۲۲/۱	۱۴۱۴۰/۳
کشاورزی ، شکار و جنگلداری	۱۱۷۵/۸	۱۲۴۸/۴	۱۶۸۹/۴	۱۹۴۲/۹
ماهیگیری	۱/۰	۱/۱	۲/۲	۳/۹
معادن	۴۲۰/۷	۸۳۶/۹	۸۴۸/۵	۹۹۳/۱
صنعت	۱۳۷۷/۶	۱۷۲۲/۰	۲۵۴۱/۳	۳۰۲۶/۸
تأمین برق ، گاز و آب	۱۷۵/۰	۲۳۵/۵	۳۰۳/۲	۲۹۹/۸
ساختمان	۵۸۷/۹	۵۸۵/۷	۶۹۰/۲	۸۸۶/۸
عمده فروشی، خرده فروشی، تعمیر و وسایل نقلیه و کالاها...	۸۸۶/۸	۱۱۵۶/۸	۱۴۲۸/۱	۱۵۳۴/۳
هتل و رستوران	۵۲/۵	۶۶/۲	۶۴/۲	۸۲/۱
حمل و نقل ، انبار داری و ارتباطات	۷۱۴/۵	۱۰۱۷/۵	۱۱۵۱/۵	۱۴۲۷/۱
واسطه گری های مالی	۱۴۸/۴	۱۷۱/۸	۲۱۳/۳	۳۵۸/۰
مستغلات ، کرایه و خدمات کسب و کار	۶۶۱/۳	۷۲۱/۷	۹۵۹/۱	۱۰۹۹/۸
اداره امور عمومی ، دفاعی و تأمین اجتماعی	۳۹۶/۲	۵۰۱/۳	۶۱۱/۴	۷۱۹/۴
آموزش	۳۷۱/۶	۴۷۰/۷	۶۳۸/۳	۸۲۸/۷
بهداشت و مدد کاری اجتماعی	۳۴۴/۴	۴۴۹/۳	۶۰۴/۸	۸۲۱/۶
سایر خدمات عمومی ، اجتماعی ، شخصی و خانگی	۱۱۹/۶	۱۵۸/۰	۱۷۶/۵	۱۱۶/۱
خالص مالیات بر واردات	۱۱۱/۲	۱۶۸/۰	۲۱۸/۲	۳۶۶/۵
مالیات بر واردات	۱۴۲/۴	۲۱۳/۳	۲۶۶/۸	۳۸۴/۲
سوبسید بر واردات	-۳۱/۲	-۴۵/۳	-۴۸/۶	-۱۷/۷
محصول ناخالص داخلی به قیمت بازار	۷۵۴۴/۵	۹۵۱۱/۰	۱۲۱۴۰/۲	۱۴۵۰۶/۸

مأخذ- مرکز آمار ایران

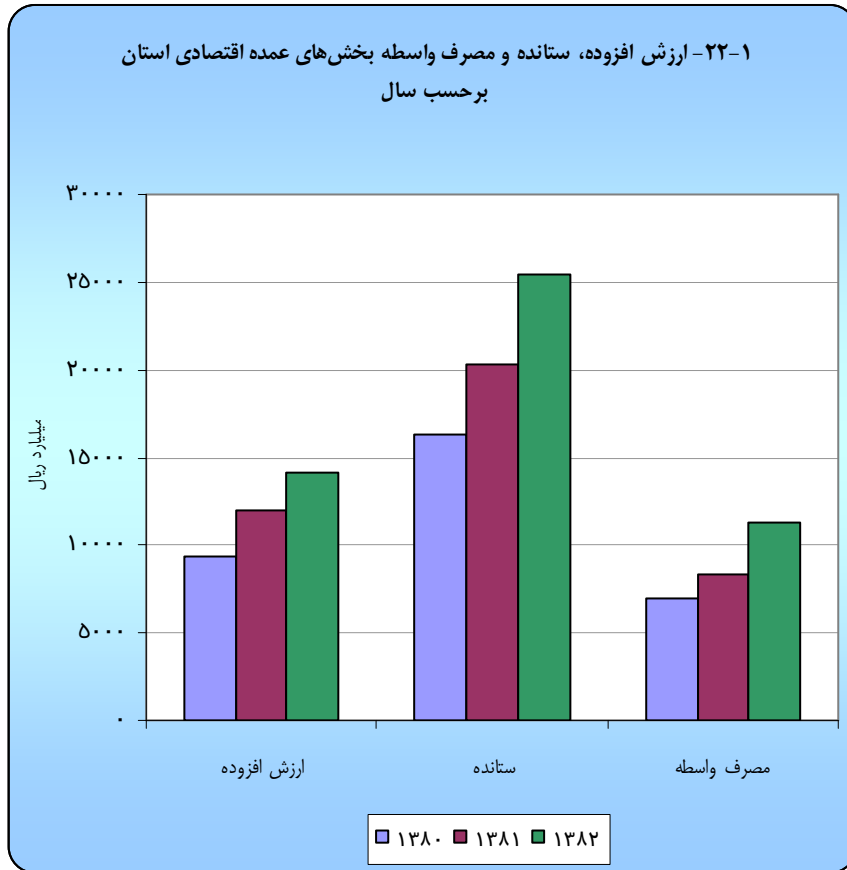
۲-۲۲- ستانده بخشهای عمده اقتصادی				شرح
۱۳۸۲	۱۳۸۱	۱۳۸۰	۱۳۷۹	
۲۵۴۷۶/۴	۲۰۲۶۶/۲	۱۶۲۵۵/۲	۱۳۱۲۱/۵	جمع .....
۳۳۵۸/۱	۲۸۲۰/۸	۲۱۷۵/۹	۲۰۶۲/۳	کشاورزی ، شکار و جنگلداری .....
۶/۱	۴/۳	۲/۹	۲/۵	ماهگیری .....
۱۳۸۲/۵	۱۲۷۰/۳	۹۸۲/۹	۵۸۷/۱	معدن .....
۹۰۲۴/۷	۶۲۱۲/۱	۵۰۳۸/۷	۳۹۹۲/۸	صنعت .....
۵۱۳/۷	۷۱۰/۸	۵۳۴/۰	۳۴۵/۴	تأمین برق ، گاز و آب .....
۲۱۵۷/۵	۱۶۴۶/۲	۱۳۸۶/۷	۱۳۹۴/۴	ساختمان .....
۱۶۸۳/۳	۱۵۶۳/۰	۱۲۶۸/۷	۹۸۶/۸	عمده فروشی، خرده فروشی، تعمیر وسایل نقلیه و کالاها.
۱۶۲/۷	۱۲۴/۸	۱۰۷/۱	۸۵/۲	هتل و رستوران .....
۲۱۲۸/۳	۱۶۶۴/۹	۱۴۳۱/۲	۱۰۰۲/۴	حمل و نقل ، انبار داری و ارتباطات .....
۴۵۲/۰	۲۵۶/۱	۲۱۶/۱	۱۸۴/۵	واسطه گری های مالی .....
۱۴۴۴/۱	۱۲۵۷/۲	۹۵۲/۹	۷۵۷/۲	مستغلات ، کرایه و خدمات کسب و کار .....
۹۰۳/۹	۷۸۰/۳	۶۳۹/۷	۵۰۲/۱	اداره امور عمومی ، دفاعی و تأمین اجتماعی .....
۹۷۲/۳	۷۴۴/۰	۵۸۴/۱	۴۳۹/۱	آموزش .....
۱۰۷۰/۹	۷۴۸/۳	۵۶۵/۴	۴۴۹/۰	بهداشت و مدد کاری اجتماعی .....
۲۱۶/۴	۴۶۳/۲	۴۰۴/۸	۳۳۰/۸	سایر خدمات عمومی ، اجتماعی ، شخصی و خانگی .....

مأخذ- مرکز آمار ایران

۳-۲۲- مصرف واسطه بخش های عمده اقتصادی (میلیارد ریال)

۱۳۸۲	۱۳۸۱	۱۳۸۰	۱۳۷۹	شرح
۱۱۳۳۶/۰	۸۳۴۴/۱	۶۹۱۲/۲	۵۶۸۸/۲	جمع .....
۱۴۱۵/۲	۱۱۳۱/۳	۹۲۷/۶	۸۸۶/۴	کشاورزی ، شکار و جنگلداری .....
۲/۲	۲/۱	۱/۸	۱/۴	ماهیگیری.....
۳۸۹/۴	۴۲۱/۸	۱۴۶/۰	۱۶۶/۴	معدن .....
۵۹۹۷/۹	۳۶۷۰/۷	۳۳۱۶/۷	۲۶۱۵/۲	صنعت .....
۲۱۳/۹	۴۰۷/۵	۲۹۸/۵	۱۷۰/۴	تأمین برق ، گاز و آب .....
۱۲۷۰/۶	۹۵۶/۰	۸۰۱/۰	۸۰۶/۵	ساختمان .....
۱۴۹/۰	۱۳۴/۸	۱۱۱/۹	۱۰۰/۰	عمده فروشی،خرده فروشی،تعمیروسایل نقلیه و کالاها....
۸۰/۶	۶۰/۶	۴۰/۹	۳۲/۷	هتل و رستوران .....
۷۰۱/۱	۵۱۳/۵	۴۱۳/۷	۲۸۷/۹	حمل و نقل ، انبار داری و ارتباطات .....
۹۴/۰	۴۲/۹	۴۴/۳	۳۶/۱	واسطه گری های مالی .....
۳۴۴/۳	۲۹۸/۱	۲۳۱/۲	۹۵/۹	مستغلات ، کرایه و خدمات کسب و کار .....
۱۸۴/۵	۱۶۸/۸	۱۳۸/۵	۱۰۵/۹	اداره امور عمومی ، دفاعی و تأمین اجتماعی .....
۱۴۳/۷	۱۰۵/۷	۷۷/۴	۶۷/۴	آموزش .....
۲۴۹/۳	۱۴۳/۵	۱۱۶/۱	۱۰۴/۶	بهداشت ومدد کاری اجتماعی .....
۱۰۰/۳	۲۸۶/۷	۲۴۶/۷	۲۱۱/۳	سایر خدمات عمومی ، اجتماعی ، شخصی و خانگی .....

مأخذ- مرکز آمار ایران

منبع: جداول ۱-۲۲ تا ۳-۲۲